

Publicatie van het 1ste deel van het 5de evaluatierapport van het IPCC: “Klimaatverandering 2013: wetenschappelijke elementen“

Contextnota

Het IPCC

Het *Intergovernmental Panel on Climate Change* (IPCC¹) produceert, met regelmatige tussenpozen (om de 5 tot 7 jaar), *evaluatierapporten* over de stand van zaken betreffende de kennis over klimaatverandering. De publicaties van het IPCC vormen de belangrijkste wetenschappelijke inbreng voor de internationale onderhandelingen over het klimaat, die plaatsvinden in het kader van het Kaderverdrag inzake klimaatverandering van de Verenigde Naties en het Kyoto Protocol.

Tot nu toe werden vier evaluatierapporten gepubliceerd: in 1990, 1995, 2001 en 2007. Het IPCC publiceert verder ook *speciale rapporten* over specifieke thema's. Het laatste thematische rapport dateert van 2012 en had betrekking op het risicobeheer van extreme gebeurtenissen.

De rapporten van IPCC hebben telkens bijgedragen tot het creëren van het politieke momentum, dat nodig was om doorbraken in de onderhandelingen tot stand te brengen en om belangrijke mijlpalen op te richten. Zo gaf het eerste evaluatierapport in 1990 de aanzet tot de opstart van internationale onderhandelingen, die leidden tot het Klimaatverdrag (UNFCCC), en was het tweede (1995) belangrijk voor het tot stand komen van het Kyoto Protocol (1997), dat concretere doelstellingen voor industrielanden vastlegt. Het vierde rapport (2007) zette de wetenschappelijke krijtlijnen uit voor de start van de onderhandelingen onder het Bali Action Plan, in het kader waarvan ook ontwikkelingslanden engagementen opnemen. Het vijfde evaluatierapport zal ongetwijfeld een belangrijke rol spelen in het kader van de onderhandelingen over het opschalen van het wereldwijde ambitieniveau, waarvan het zwaartepunt in 2014 ligt, en de onderhandelingen over een nieuw post-2020 wereldwijd klimaatakkoord in 2015.

De beslissing om een 5de evaluatierapport voor te bereiden, werd genomen door de leden van het IPCC (het Panel) tijdens de 28ste vergadering te Boedapest in april 2008. De redactiewerkzaamheden aan het AR5 gingen van start in 2010.

Het vijfde evaluatierapport (AR5) is de meest omvangrijke compilatie van wetenschappelijke kennis inzake het klimaat sinds 2007. Het eerste deel van dit rapport is eind september 2013 goedgekeurd.

Inhoud van het rapport

Het AR5 bestaat uit 4 delen:

- De rapporten van de 3 werkgroepen van het IPCC, betreffende:
 - o de wetenschappelijke aspecten van het klimaatsysteem en de klimaatveranderingen (werkgroep 1),
 - o de gevolgen van, de kwetsbaarheid voor en de aanpassing aan de klimaatveranderingen (werkgroep 2),
 - o de inperking van de klimaatveranderingen (werkgroep 3).(NB: Elk rapport heeft zijn eigen samenvatting voor beleidsmakers.)

¹ Het IPCC werd in 1988 opgericht door de Wereld Meteorologische Organisatie en het Milieuprogramma van de Verenigde Naties. Deze groep deskundigen wil verslag uitbrengen over de stand van zaken betreffende de wetenschappelijke kennis over de evolutie van het wereldklimaat, de gevolgen ervan en de middelen om de klimaatverandering te beperken. Het IPCC moet syntheses en scenario's van de klimaatverandering uitwerken, in een vorm die door de beleidsmakers kan worden geïnterpreteerd.

- Een syntheserapport (SYR) waarin een samenvatting wordt gegeven van de informatie in de rapporten van de werkgroepen. Het bespreekt een grote waaier van vraagstukken die van belang zijn voor de politici, zonder echter politiek partij te trekken.

Enkele nieuwe aspecten die in het AR5 aan bod komen, zijn:

- een nieuwe reeks analysesscenario's,
- specifieke hoofdstukken over de stijgende zeespiegel, de koolstofcyclus en klimaatverschijnselen zoals de moessonregens en El Niño,
- meer details over de regionale gevolgen van de klimaatverandering, de interacties tussen aanpassing aan en beperking van klimaatverandering, een synthese voor meerdere sectoren,
- een betere inachtneming van het risicobeheer en de economische en ethische aspecten.

Het rapport van werkgroep 1 wordt vooral gekenmerkt door:

- meer en kwaliteitsvollere observaties dankzij een verbetering van de technieken en apparatuur voor de observatie van de atmosfeer en de oceanen, de verbetering van de technieken voor gegevensverwerking;
- een beter inzicht in de atmosferische, oceanische, biologische en chemische fenomenen en van hun interacties. Zelfs al moeten er nog tal van terreinen uitgediept worden, stijgt het aantal fysieke processen waarmee rekening wordt gehouden en die in de modellen opgenomen worden, in belangrijke mate;
- een groter aantal klimaatsimulaties, waarvan sommige voor het eerst gericht zijn op de evolutie van de voorbije decennia;
- een verband tussen de opwarming en de uitstoot, en een verband tussen de uitstoot en de atmosferische concentraties;
- het aantal betrokken auteurs en experten-nalezers is veel groter dan bij het 4de rapport ; bepaalde regio's van de wereld en bepaalde thema's zijn beter vertegenwoordigd.

Wetenschappelijke kwaliteit van de rapporten

De rapporten van het IPCC worden samengesteld volgens strikte principes en procedures die de kwaliteit ervan moeten waarborgen. Zij worden opgesteld door deskundigen die zijn aangewezen door regeringen en internationale organisaties, en geselecteerd door de betrokken werkgroep.

Aan het 1ste deel van het AR5 hebben 650 auteurs uit alle regio's van de wereld meegewerkt. Ze vertegenwoordigen alle wetenschappelijke en technische standpunten. Vervolgens is het rapport door meer dan 1089 deskundigen bestudeerd, die in totaal meer dan 54.000 opmerkingen hebben geformuleerd. Op die manier kan de betrouwbaarheid, de transparantie en de objectiviteit van de door het IPCC gepubliceerde informatie worden gewaarborgd.

Tijdschema

De definitieve versie van het 1ste deel van het AR5 "Klimaatverandering 2013: Wetenschappelijke elementen" werd goedgekeurd tijdens de 36ste plenaire vergadering van het IPCC (Stockholm, 27 september 2013). Het 2de en 3de deel zullen respectievelijk in maart en april 2014 verschijnen.

De goedkeuring van het syntheserapport zal plaatshebben in oktober 2014 in Kopenhagen, met het oog op zijn presentatie en verspreiding tijdens de klimaattop in Lima, die voorzien is voor december 2014 (UNFCCC COP20).

Meer informatie

De samenvatting voor beleidsmakers van het 5de evaluatierapport (AR5) – deel 1, is beschikbaar via <http://www.climatechange2013.org/>.

Het integrale rapport van werkgroep 1 zal online worden geplaatst op 30 september 2013.

Links

- Belangrijkste data AR5: http://www.ipcc.ch/activities/key_dates_AR5_schedulepdf.pdf
- Folder AR5: http://www.ipcc.ch/pdf/press/ipcc_leaflets_2010/ipcc_ar5_leaflet.pdf
- IPCC WGI AR5: <http://www.climatechange2013.org/>
- Fact sheet van werkgroep I:
http://www.climatechange2013.org/images/uploads/WG1AR5_FactSheet.pdf